

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

04 листопада 2019 р.

Київ

№ 720-р

Про розгляд справи
про державну допомогу

Антимонopolний комітет України (далі – Комітет), розглянувши справу № 500-26.15/41-19-ДД про державну допомогу та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні результати розгляду справи від 23.10.2019 № 500-26.15/41-19-ДД/466-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

- (1) Мінекономрозвитку подано Повідомлення про нову державну допомогу в порядку, передбаченому статтею 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон).
- (2) Листом Комітету від 19.02.2019 № 500-08/05-2347 Повідомлення було залишено без руху та встановлено тридцятиденний строк для усунення недоліків і надання додаткової інформації.
- (3) Мінекономрозвитку повідомленням про нову державну допомогу (zareєстрованим у Комітеті 04.03.2019 за № 128-ПДД) усунено недоліки та листом від 01.03.2019 № 4603-04/9247-03 (вх. № 6-01/264 від 04.03.2019) надано додаткову інформацію.
- (4) Розпорядженням державного уповноваженого від 06.05.2019 № 03/157-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/41-19-ДД для проведення поглибленого аналізу.
- (5) Листом від 11.05.2019 № 500-29.1/03-6097 надавача повідомлено про початок розгляду справи та надання додаткової інформації, необхідної для розгляду справи.
- (6) Листом від 20.06.2019 № 4603-05/25638-03 (zareєстрованим у Комітеті 21.06.2019 за № 6-01/7195) Мінекономрозвитку надало додаткову інформацію у справі.
- (7) Листом від 27.08.2018 № 348 (zareєстрованим у Комітеті 30.08.2019 за № 8-01/10001) державної установи «Офіс з просування експорту України» надано інформацію, необхідну для розгляду справи.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

2.1. Надавач підтримки

- (8) Мінекономрозвитку (01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 12/2, ідентифікаційний код юридичної особи 37508596).

2.2. Отримувач підтримки

- (9) Державна установа «Офіс з просування експорту України» (далі – ДУ «Офіс з просування експорту України», Установа) (01103, м. Київ, б-р Дружби Народів, 28, ідентифікаційний код юридичної особи 42342923).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (10) Метою державної підтримки є підтримка та просування експорту товарів, робіт та послуг українських виробників.

2.4. Очікуваний результат

- (11) Очікуваним результатом державної допомоги є:
- отримані українськими підприємствами-експортерами експортні консультації та інформаційно-аналітичні матеріали щодо обраного ринку і конкретних секторів ринку, торговельних можливостей на обраному ринку;
 - проведені індивідуальні бізнес-зустрічі між українськими та іноземними компаніями, кінцевою ціллю яких є підписання договору про співпрацю та початок поставок на обраний ринок;
 - проведені зустрічі з представниками торгово-промислових палат, бізнес-асоціацій та організацій, що сприяють розвитку бізнес-можливостей для компаній;
 - проведені освітні заходи та тренінги для підприємств-експортерів.

2.5. Форма підтримки

- (12) Поточні та капітальні трансферти.

2.6. Обсяг підтримки

- (13) Загальний обсяг підтримки – 50 000 000 грн.

2.7. Підстава для надання підтримки

- (14) Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 199-р «Про утворення державної установи «Офіс з просування експорту України»».
- (15) Наказ Мінекономрозвитку України від 27 вересня 2018 року № 1379 «Про затвердження нової редакції Положення про державну устанovu «Офіс з просування експорту України» (далі – Положення про Установу).
- (16) Розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 року № 1017-р «Про схвалення Експортної стратегії України: Дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі на період 2017-2021 років» (далі – Експортна стратегія України).

- (17) Бюджетна програма за КПКВК ДБ 1201540 «Функціонування інституції з підтримки та просування експорту».
- (18) Постанова Кабінету Міністрів України від 24 жовтня 2018 року № 859 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для функціонування інституції з підтримки та просування експорту» (далі – Порядок).

2.8. Тривалість підтримки

- (19) З 01.01.2019 по 31.12.2019.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО УМОВ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (20) Експортною стратегією України, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1017-р, передбачено таке.
- (21) В сучасних умовах, коли половина валового внутрішнього продукту України формується за рахунок експорту (49,3 відсотка на 2016 рік), однією з головних передумов ефективного функціонування національної економіки, запорукою її динамічного розвитку та стратегічним завданням є масштабне зростання присутності України на зовнішніх ринках. Часткова або повна втрата традиційних ринків, яка відбулася протягом останніх років, підсилює необхідність пошуку ефективних рішень для розвитку експорту української продукції.
- (22) Маючи важливе значення для економіки, український експорт складається переважно із сировини (за 2016 року продукція агропромислового комплексу, металургійної та хімічної промисловості та мінеральної сировини становила 70 відсотків експорту), що свідчить про неефективне використання ресурсів, ставить українську економіку в залежність від коливань цін на світових ринках і містить потенційні ризики для економічної і соціальної стабільності.
- (23) З метою зменшення зазначених ризиків та забезпечення стабільного зростання експорту української продукції розроблено Експортну стратегію України («дорожню карту» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017 – 2021 роки та план завдань і заходів з її реалізації.
- (24) Метою Експортної стратегії України є перехід України до експорту наукоміської інноваційної продукції для сталого розвитку та успішного виходу на світові ринки.
- (25) Для реалізації Стратегії визначено стратегічні цілі розвитку торгівлі України на наступні п'ять років:
- створення сприятливих умов, що стимулюють торгівлю та інновації для диверсифікації експорту;
 - розвиток послуг із підтримки бізнесу та торгівлі, здатних підвищити конкурентоспроможність підприємств, зокрема малих та середніх;
 - удосконалення навичок і компетенцій підприємств, зокрема малих та середніх (підприємництва), необхідних для участі в міжнародній торгівлі.
- (26) Запорукою реалізації зовнішньоторговельної політики є створення єдиної цілісної повнофункціональної мережі інституцій з підтримки торгівлі, яка повинна динамічно реагувати на потреби експортерів та надавати широкий спектр послуг і засобів підтримки, таких як політика й регулювання, консультаційні послуги, фінансування і

страхування торгівлі, тестування й сертифікація продукції, міжнародна логістика та експедирування вантажів.

- (27) На сьогодні наявна в Україні мережа інституцій з підтримки торгівлі не спроможна забезпечити належний рівень якості та спектр послуг, необхідних для ефективної підтримки українських експортерів на міжнародних ринках. Причина полягає у відсутності орієнтації на клієнта, прогалинах у наданні послуг, регуляторних обмеженнях, а також у недостатній географічній присутності на місцевому та міжнародному ринках.
- (28) У структурі української мережі інституцій з підтримки торгівлі домінують інституції з підтримки торговельної політики (53 відсотки), тоді як показник постачальників бізнес-послуг становить лише 10 відсотків.
- (29) Крім обмеженого спектра послуг, мережа інституцій з підтримки торгівлі має обмежене охоплення на місцевому рівні, де найбільшу частку також становлять інституції з підтримки торговельної політики і практично відсутні організації, які надають бізнес-послуги.
- (30) На всіх рівнях спостерігаються недоліки в наданні послуг, пов'язаних із доступом до фінансових ресурсів (передусім із фінансуванням та страхуванням експорту), а також послуг сертифікації продукції, послуг із створення бренда та його просування.
- (31) Для забезпечення ефективного розвитку українського експорту в країні повинна бути створена цілісна мережа інституцій із підтримки торгівлі на базі єдиного інформаційного центру, афілійованих інституцій із підтримки торгівлі та функціонування єдиного вебпорталу для експортерів.
- (32) Так, Мінекономрозвитку ініційовано утворення Офісу з просування експорту при Мінекономрозвитку, який на сьогодні має статус консультативно-дорадчого органу. Офіс з просування експорту при Мінекономрозвитку є невід'ємною складовою системи підтримки торгівлі та провадить свою діяльність за такими напрямками: інформування експортерів, послуги для експортерів, освітні програми для експортерів та пропозиції щодо бізнес-можливостей.
- (33) У найближчому майбутньому Офіс з просування експорту при Мінекономрозвитку має перетворитися на повнофункціональну інституцію з підтримки та просування експорту. Крім того, передбачено створення та функціонування експортного вебпорталу, розроблення і просування українського бренда та реалізацію інших заходів відповідно до Стратегії.
- (34) Крім цього, відповідно до Пояснювальної записки до проєкту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про утворення державної установи «Офіс з просування експорту України»:
- відсутність цілісної мережі інституцій з підтримки торгівлі, яка базувалась би на базі єдиного інформаційного центру, афілійованих інституцій з підтримки торгівлі та функціонування єдиного вебпорталу для експортерів також не дозволяє забезпечити ефективний розвиток українського експорту;
 - тому системна підтримка українських виробників на зовнішніх ринках має стати невід'ємною частиною цілісної мережі інституцій з підтримки торгівлі. З метою покращення інституційної спроможності держави задовольнити потреби українських підприємств в інформаційному, консультаційно-дорадчому, організаційному забезпеченні та супроводу їх зовнішньоекономічної діяльності на додаток до вже

- існуючих механізмів у цій сфері необхідно створити інституцію з підтримки та просування експорту;
- основним завданням зазначеної державної установи є забезпечення підтримки експорту за такими напрямками: інформування експортерів, послуги для експортерів, освітні програми для експортерів, пропозиції щодо бізнес-можливостей, створення та функціонування експортного вебпорталу, розроблення і просування українського бренда експортних товарів і послуг та реалізацію інших заходів відповідно до Експортної стратегії України.
- (35) Відповідно до пояснювальної записки до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для функціонування інституції з підтримки та просування експорту» згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.04.2017 № 275-р «Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року» та стратегічної цілі 3 «Створення умов для економічної незалежності» Експортної стратегії України («дорожньої карти» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1017-р, нагальною потребою визнано створення в Україні державної інституції з підтримки та просування експорту на базі ДУ «Офіс з просування експорту України», що повинна функціонувати як «єдине вікно» допомоги українським експортерам у виході на іноземні ринки, а також стати сучасним інструментом просування української експортної продукції за кордоном. Із цією метою Кабінетом Міністрів України прийнято розпорядження КМУ від 28.03.2018 № 199-р «Про утворення державної установи «Офіс з просування експорту України».
- (36) Відповідно до інформації, наданої у Повідомленні, отримувачем підтримки є ДУ «Офіс з просування експорту України», яка заснована на державній власності, належить до сфери управління Міністерства економічного розвитку і торгівлі України та є державною неприбутковою установою.
- (37) Відповідно до Положення про Установу, метою діяльності державної установи є підтримка та просування експорту товарів, робіт та послуг українських виробників, а також участь в реалізації Експортної стратегії України (дорожньої карти стратегічного розвитку торгівлі) на 2017 – 2021 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1017.
- (38) Згідно з Положенням про Установу:
- Установу утворено з метою підтримки та просування експорту товарів, робіт та послуг українських виробників, а також участі в реалізації Експортної стратегії України («дорожньої карти» стратегічного розвитку торгівлі) на 2017-2021 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1017;
 - предметом діяльності державної установи є:
 - надання інформаційних та експортно-аналітичних послуг для експортерів;
 - експортний консалтинг;
 - дослідження кон'юктури ринку та виявлення громадської думки;
 - створення та надання в користування суб'єктам господарювання бази даних у сфері експорту;
 - організація навчального процесу та тренінгів для експортерів;
 - участь у підготовці, організації роботи та координації діяльності торговельних місій з просування експорту за межами України;
 - надання пропозицій щодо підготовки, організації роботи та проведення національних експозицій України на всесвітніх та міжнародних виставках і ярмарках;

співпраця з іноземними торговельними місіями та представництвами на території України;

координація в'їзних торговельних місій на території України;

надання пропозицій щодо створення та підтримки єдиного експортного вебпорталу;

участь у створенні та просуванні українського бренда експортних товарів і послуг на зовнішні ринки;

участь у розробці та впровадженні заходів із підтримки експорту на регіональному рівні;

надання експортерам методичної, організаційної та/або фінансової підтримки та забезпечення, у тому числі надання грантів на конкурсній основі відповідно до законодавства України;

- джерелами формування майна Установи є:

кошти загального фонду Державного бюджету України;

майно, у тому числі кошти, передані Уповноваженим органом управління;

доходи від власної діяльності, у тому числі від надання послуг, пов'язаних з основною діяльністю Установи;

кредити банків та інших кредиторів;

безоплатні або благодійні внески, пожертвування підприємств, організацій та громадян;

інші джерела, не заборонені законодавством.

(39) Зазначена підтримка дозволить:

- запровадити нові механізми державної підтримки експорту;

- створити умови для забезпечення реалізації державної політики з підтримки експорту;

- покращити показники торговельного балансу;

- стимулювати розвиток економіки в цілому;

- зміцнити систему державної підтримки експорту;

- розширити можливості стимулювання діяльності експортерів та пошуки нових ринків збуту товарів та послуг;

- сприяти залученню нових інвестицій.

(40) Фінансування буде здійснюватися за такими напрямками:

Витрати, які покриватимуться державною допомогою	
Утримання установи, у тому числі:	24 286 407 грн
- витрати на оплату праці;	13 119 120 грн
- сума витрат на нарахування на оплату праці;	2 886 207 грн
- витрати на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю;	2 496 460 грн
- витрати на розрахунково-касове обслуговування банку, інформаційні, консультаційні, аудиторські послуги, послуги зв'язку, послуги із заправки та відновлення картриджів тощо;	364 011 грн
- витрати на оренду приміщення;	3 801 600 грн
- витрати на відрядження;	1 142 009 грн
- витрати на придбання обладнання та предметів довгострокового користування та нематеріальних активів (капітальні видатки)	477 000 грн

Заходи, спрямовані на просування експорту товарів, робіт і послуг українських виробників, визначені Положенням про державну установу «Офіс з просування експорту України», у тому числі:	24 633 471 грн.
- заходи з організації та проведення 4 торгових місій;	7 709 800 грн
- заходи з організації та проведення 26 освітніх заходів;	2 700 600 грн
- заходи з проведення двох програм виходу на зарубіжні ринки;	3 956 921 грн
- витрати на доступ до трьох баз даних;	2 275 750 грн
- витрати на проведення чотирьох міжнародних виставок та ярмарків за кордоном	7 990 400 грн
Заходи з інформатизації	1 080 122 грн
Всього	50 000 000 грн

- (41) Згідно з інформацією, поданою в Повідомленні, Мінекономрозвитку як головний розпорядник та відповідальний виконавець бюджетної програми спрямовує кошти державній установі як одержувачу бюджетних коштів, відповідно до положень Порядку.
- (42) Споживачами послуг з експортного консалтингу, організації навчального процесу та тренінгів для експортерів, організації роботи та координації діяльності торговельних місій з просування експорту за межами України, проведення національних експозицій України на всесвітніх та міжнародних виставках і ярмарках є українські підприємства, що експортують або планують експортувати свої товари чи послуги на іноземні ринки, переважно малі та середні підприємства.
- (43) Також у Листі про додаткову інформацію вказано перелік послуг, які надає отримувач державної підтримки:
- послуги експортного консалтингу;
 - послуги з організації навчального процесу та тренінгів для експортерів;
 - послуги з організації роботи та координації діяльності торговельних місій із просування експорту за межами України;
 - послуги з організації участі українських компаній – експортерів у роботі національних експозицій України на всесвітніх та міжнародних виставах і ярмарках;
 - послуги з надання інформаційно-аналітичних матеріалів.
- (44) Крім того, діяльність державної установи здійснюється на безоплатній основі для українських підприємств, що експортують або планують експортувати свої товари чи послуги на іноземні ринки, переважно для малих та середніх підприємств.
- (45) Згідно з інформацією, отриманою в Повідомленні, державна установа як одержувач бюджетних коштів подає щокварталу до 20 числа Мінекономрозвитку як головному розпоряднику та відповідальному виконавцю бюджетної програми інформацію про використання бюджетних коштів.

- (46) Також у Листі про додаткову інформацію вказано, що платних послуг отримувач не надає та обсяг діяльності, що здійснюється на безкоштовній основі, становить 100 відсотків. Оскільки платних послуг отримувач не надає, ведення окремих рахунків не здійснюється.
- (47) Згідно з Положенням про Установу предметом діяльності державної установи є, зокрема, надання експортерам методичної, організаційної та/або фінансової підтримки та забезпечення, у тому числі надання грантів на конкурсній основі відповідно до законодавства України.
- (48) Згідно з пунктом 3 Порядку бюджетні кошти спрямовуються державній установі «Офіс з просування експорту України» з метою підтримки та просування експорту товарів, робіт і послуг українських виробників, яка є одержувачем бюджетних коштів.
- (49) Згідно з пунктом 5 Порядку перелік заходів, що здійснюються за рахунок бюджетних коштів, та обсяг видатків на їх проведення погоджуються з Мінекономрозвитку.
- (50) Товари, роботи та послуги в інших суб'єктів господарювання Установа закуповує відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі».

4. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

4.1. Законодавство щодо підтримки та просування експорту товарів, робіт та послуг українських виробників

- (51) Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 23.06.2018 № 864 відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 199 «Про утворення державної установи «Офіс з просування експорту України» створено державну установу «Офіс з просування експорту України».
- (52) Статтею 6 Закону України «Про Управління об'єктами державної власності» вказано, що уповноважені органи управління відповідно до покладених на них завдань приймають рішення про створення, реорганізацію і ліквідацію підприємств, установ та організацій, заснованих на державній власності.
- (53) Згідно з Класифікатором організаційно-правових форм господарювання, затвердженим наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.05.2004 № 97 «Про затвердження національних стандартів України, державних класифікаторів України, національних змін до міждержавних стандартів, внесення зміни до наказу Держспоживстандарту України від 31 березня 2004 р. № 59 та скасування нормативних документів», установа – організація, створена однією або кількома особами (засновниками), які не беруть участі в управлінні нею, шляхом об'єднання (виділення) їхнього майна для досягнення мети, визначеної засновниками, за рахунок цього майна.
- (54) Відповідно до частини першої статті 1 Господарського кодексу України, державне унітарне підприємство утворюється компетентним органом державної влади в розпорядчому порядку на базі відокремленої частини державної власності, як правило, без поділу її на частки, і входить до сфери його управління.
- (55) Експорт (експорт товарів) – продаж товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності (у тому числі з оплатою в негрошовій формі) з вивезенням або без вивезення цих товарів

через митний кордон України, включаючи реекспорт товарів. При цьому термін реекспорт (реекспорт товарів) означає продаж іноземним суб'єктам господарської діяльності та вивезення за межі України товарів, що були раніше імпортовані на територію України (стаття 1 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність»).

(56) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» зовнішньоекономічна діяльність – діяльність суб'єктів господарської діяльності України та іноземних суб'єктів господарської діяльності, а також діяльність державних замовників з оборонного замовлення у випадках, визначених законами України, побудована на взаємовідносинах між ними, що має місце як на території України, так і за її межами.

(57) Відповідно до Порядку:

- бюджетні кошти спрямовуються державній установі «Офіс з просування експорту України» з метою підтримки та просування експорту товарів, робіт і послуг українських виробників, яка є одержувачем бюджетних коштів;
- використання бюджетних коштів передбачає здійснення витрат на:
 - утримання установи;
 - заходи, спрямовані на підтримку та просування експорту товарів, робіт і послуг українських виробників, визначені Положенням про державну установу «Офіс з просування експорту України», затвердженим Мінекономрозвитку в установленому порядку;
- згідно з пунктом 5 Порядку перелік заходів, що здійснюються за рахунок бюджетних коштів, та обсяг видатків на їх проведення погоджуються з Мінекономрозвитку;
- закупівля товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти здійснюється в установленому законом порядку.

4.2. Законодавство у сфері державної допомоги

(58) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(59) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(60) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

(61) Згідно із статтею 2 Закону державна допомога є недопустимою для конкуренції, якщо інше не встановлено цим Законом.

- (62) Статтею 6 Закону передбачено, що державна допомога може бути визнана допустимою, якщо надається для таких цілей, зокрема, як сприяння окремим видам господарської діяльності, виконання загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.
- (63) Частиною другою статті 6 Закону встановлено, що Кабінет Міністрів України визначає, зокрема, критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва (затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57) (далі – Критерії оцінки щодо регіонів та МСП), та критерії оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на професійну підготовку працівників (затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 11) (далі – Критерії оцінки щодо профнавчання).
- (64) Відповідно до підпункту 1 пункту 3 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, якщо надається з метою забезпечення сприяння соціально-економічному розвитку регіонів, створення сприятливих умов для розвитку середнього та малого підприємництва, стимулювання їх інвестиційної та інноваційної активності, сприяння діяльності щодо реалізації вироблених ними товарів (робіт, послуг), забезпечення зайнятості населення.
- (65) Відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва є допустимою у разі, коли спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання:
- витрат на реалізацію інвестиційних проектів (створення нового суб'єкта господарювання; розширення виробничих потужностей; диверсифікацію асортименту товарів (робіт та послуг); зміну виробничого процесу), що включають:
 - права власності на результати інтелектуальної діяльності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності, право користування майном та майновими правами, набуті в установленому законодавством порядку (далі — нематеріальні активи);
 - основні засоби і оборотні активи, які мають матеріальну форму і не є коштами, цінними паперами, деривативами і нематеріальними активами (далі — матеріальні активи).
 - Матеріальні та нематеріальні активи повинні залишатися у власності суб'єкта господарювання — отримувача державної допомоги і перебувати на його балансі не менш як п'ять років (для середнього та малого підприємництва — трьох років);
 - витрат на створення нових робочих місць;
 - витрат на провадження основного виду діяльності суб'єкта господарювання (лише для середнього та малого підприємництва), що включають витрати, метою яких є скорочення поточних витрат підприємства, що не пов'язані з реалізацією інвестиційного проекту (витрати на оплату праці, матеріали, послуги, які надаються за договором, оренду, адміністративні витрати тощо, крім амортизаційних відрахувань і вартості фінансування, якщо такі витрати зараховані до витрат під час надання державної допомоги);
 - витрат (лише для середнього та малого підприємництва) на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках, а також витрат на проведення попереднього відбору і експертизи фінансовими посередниками або інвесторами з метою визначення новостворених суб'єктів малого підприємництва;
 - витрат на підтримку новостворених суб'єктів малого підприємництва;

витрат на оренду землі та будівель, строк оренди яких повинен становити не менше п'яти років з дня очікуваного завершення реалізації інвестиційного проекту або не менше трьох років для середнього та малого підприємства;

витрат, пов'язаних з придбанням орендованого майна, крім землі та будівель, у разі коли оренда здійснюється у формі фінансового лізингу і покладає на отримувача державної допомоги обов'язок щодо придбання майна після завершення строку фінансового лізингу;

витрат на заробітну плату у зв'язку із створенням отримувачем державної допомоги нових робочих місць.

- (66) Підпунктом 3 пункту 3 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП встановлено, що державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємства є допустимою у разі, коли забезпечується:

створення нових робочих місць в результаті здійснення інвестиції та збереження їх отримувачем державної допомоги протягом не менше п'яти (для суб'єктів великого підприємства) та трьох (для середнього та малого підприємства) років з дня фактичного працевлаштування;

здійснення інвестицій, що призвело до збільшення штатних одиниць відповідного отримувача державної допомоги у порівнянні із середнім показником за останні 12 місяців (у разі ліквідації робочих місць протягом такого періоду їх кількість визначається виходячи із загальної кількості нових робочих місць);

заповнення вакансій протягом трьох років з моменту створення відповідного робочого місця.

- (67) Пунктом 4 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП встановлено, що до категорій отримувачів державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємства належать суб'єкти середнього та малого підприємства, що провадять діяльність у будь-якій галузі.

- (68) Пунктом 5 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП встановлено, що критерії не застосовуються до суб'єктів господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності.

- (69) Відповідно до пункту 6 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП державна допомога для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємства, крім новостворених суб'єктів малого підприємства, надається в будь-якій формі.

- (70) Пунктом 7 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП встановлено, що у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємства урахується розмір всіх витрат, зазначених у пункті 3 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП, за всіма чинними програмами державної допомоги та індивідуальної державної допомоги.

- (71) Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП максимальний розмір державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів, у тому числі для підтримки

інвестицій та створення нових робочих місць у результаті реалізації інвестиційного проекту, становить:

- для суб'єктів великого підприємництва – до 50 відсотків таких витрат;
- для суб'єктів середнього підприємництва – до 60 відсотків таких витрат;
- для суб'єктів малого підприємництва – до 70 відсотків таких витрат.

Максимальний розмір державної допомоги для підтримки середнього та малого підприємництва на проведення підготовчих досліджень, надання консультаційних послуг, участь у торгових ярмарках, фінансування витрат на проведення попереднього відбору і експертизи фінансовими посередниками або інвесторами з метою визначення новостворених суб'єктів малого підприємництва не повинен перевищувати 50 відсотків витрат на такі цілі.

- (72) Відповідно до пункту 10 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП визначення максимального розміру державної допомоги для забезпечення розвитку регіонів і підтримки середнього та малого підприємництва й витрат, що можуть бути відшкодовані суб'єктам господарювання, здійснюється з урахуванням податків та інших зборів.
- (73) Відповідно до підпункту 1 пункту 3 Критеріїв оцінки щодо профнавчання державна допомога на професійну підготовку є допустимою у разі, коли вона надається з метою стимулювання роботодавця підвищувати професійний рівень працівників і спрямована на відшкодування суб'єктам господарювання витрат на професійну підготовку працівників.
- (74) Згідно з пунктом 4 Критеріїв оцінки щодо профнавчання до категорій отримувачів державної допомоги на професійну підготовку належать суб'єкти господарювання, що провадять діяльність у будь-якій галузі.
- (75) У пункті 5 Критеріїв оцінки щодо профнавчання зазначено, що державна допомога на професійну підготовку не надається суб'єктам господарювання:
- яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, що перебувають на стадії ліквідації, які мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом та Пенсійним фондом України, які визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності;
 - для здійснення обов'язкової підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації працівників відповідно до вимог законодавства.
- (76) Відповідно до пункту 8 Критеріїв оцінки щодо профнавчання максимальний розмір державної допомоги на професійну підготовку, яка може надаватися на відшкодування суб'єктам господарювання витрат на професійну підготовку працівників, становить не більш як 50 відсотків розміру таких витрат. Це значення збільшується, але не більш як 70 відсотків, у таких випадках:
- 1) на 10 відсотків у разі професійної підготовки працівників, що є особами з інвалідністю та/або незабезпеченими особами, та/або внутрішньо переміщеними особами, та/або учасниками бойових дій, які віднесені до однієї з категорій, зазначених у пунктах 19 і 20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
 - 2) на 10 відсотків у разі надання допомоги суб'єктам середнього підприємництва і на 20 відсотків у разі надання допомоги суб'єктам малого підприємництва.
- (77) Згідно з пунктом 10 Критеріїв оцінки щодо профнавчання витратами на професійну підготовку працівників є:

- 1) витрати на оплату праці викладацького персоналу за час, протягом якого здійснюється професійна підготовка працівників;
- 2) витрати викладацького персоналу і працівників, які проходять професійну підготовку, зокрема витрати на проїзд, придбання навчальних та інших матеріалів, які безпосередньо пов'язані з професійною підготовкою, амортизацію інструментів і обладнання в обсязі, необхідному для професійної підготовки.
До цих витрат не належать витрати на проживання, крім мінімально необхідних витрат на проживання працівників, що є особами з інвалідністю;
- 3) витрати на надання консультаційних послуг, пов'язаних з професійною підготовкою;
- 4) витрати на оплату праці (заробітну плату) працівників за час, протягом якого вони проходять професійну підготовку;
- 5) адміністративні, накладні та інші непрямі витрати за час, протягом якого працівники проходять професійну підготовку.

(78) Пунктом 11 Критеріїв оцінки щодо профнавчання передбачено, що у разі коли суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, з метою визначення сукупного розміру державної допомоги на професійну підготовку ураховується розмір державної допомоги, що надається на відшкодування витрат на професійну підготовку працівників, за всіма діючими програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги.

5. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

(79) Отримувачем державної допомоги є ДУ «Офіс з просування експорту України», яка здійснює діяльність з надання послуг:

- експортного консалтингу;
- з організації навчального процесу та тренінгів для експортерів;
- з організації роботи та координації діяльності торговельних місій з просування експорту за межами України;
- з організації участі українських компаній – експортерів у роботі національних експозицій України на всесвітніх та міжнародних виставах і ярмарках;
- з надання інформаційно-аналітичних матеріалів.

(80) Разом із тим ДУ «Офіс з просування експорту України» є також надавачем державних ресурсів для інших суб'єктів господарювання шляхом надання їм своїх послуг на безоплатній основі, а саме: надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках та професійну підготовку працівників.

5.1. Визначення належності заходу підтримки до державної допомоги

5.1.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

(81) Статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.

5.1.1.1. Надання підтримки ДУ «Офіс з просування експорту України»

(82) ДУ «Офіс з просування експорту України», якій надається державна підтримка, є суб'єктом господарювання, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», що здійснює діяльність у сфері просування експорту, а саме: із надання консалтингових послуг, послуг з організації навчального процесу, організації роботи та координації торговельних місій, інформаційно-аналітичних послуг.

5.1.1.2. Надання ДУ «Офіс з просування експорту України» підтримки суб'єктам господарювання

(83) Особи, яким будуть надаватися послуги ДУ «Офіс з просування експорту України», також є суб'єктами господарювання, оскільки критерієм відбору для отримання таких послуг є те, що така особа повинна здійснювати зовнішньоекономічну діяльність.

5.1.2. Надання підтримки за рахунок ресурсів держави

5.1.2.1. Надання підтримки ДУ «Офіс з просування експорту України»

(84) Надання підтримки ДУ «Офіс з просування експорту України» у формі поточних та капітальних трансфертів здійснюється за рахунок ресурсів держави у розумінні Закону.

5.1.2.2. Надання ДУ «Офіс з просування експорту України» підтримки суб'єктам господарювання

(85) Надання підтримки суб'єктам господарювання, які є споживачами послуг ДУ «Офіс з просування експорту України», здійснюється за рахунок ресурсів держави у розумінні Закону, оскільки фінансування цих заходів здійснюється за рахунок державних ресурсів через Установу.

5.1.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

5.1.3.1. Надання підтримки ДУ «Офіс з просування експорту України»

(86) Оскільки отримувачем державної підтримки визначено конкретну юридичну особу – ДУ «Офіс з просування експорту України», йому надаються переваги, що недоступні іншим суб'єктам господарювання у звичайних ринкових умовах.

5.1.3.2. Надання ДУ «Офіс з просування експорту України» підтримки суб'єктам господарювання

(87) Повідомлена підтримка спрямована на фінансування просування експорту. Отже, підтримка спрямована на суб'єктів господарювання, які вже здійснюють експортну діяльність або планують її здійснювати.

(88) При цьому наказом ДУ «Офіс з просування експорту України» від 03.06.2019 № 16 затверджено порядки відбору компаній / учасників ДУ «Офіс з просування експорту України», які є прозорими і недискримінаційними. Отже, одержати державну підтримку у вигляді отримання безкоштовних послуг ДУ «Офіс з просування експорту України» може не будь-який суб'єкт господарювання, а лише той, який відповідає критеріям відбору.

(89) Відповідно до інформації, отриманої від надавача, діяльність ДУ «Офіс з просування експорту України» здійснюється на безоплатній основі для українських підприємств,

що експортують або планують експортувати свої товари чи послуги на іноземні ринки, переважно для малих та середніх підприємств.

- (90) Отже, у результаті отримання повідомленої фінансової підтримки суб'єкт господарювання набуває переваг, що недоступні іншим суб'єктам господарювання у звичайних ринкових умовах.

5.1.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

5.1.4.1. Надання підтримки ДУ «Офіс з просування експорту України»

- (91) Підтримка спрямована на фінансування ДУ «Офіс з просування експорту України», а саме: на утримання Установи (оплату праці; нарахування на заробітну плату; витрати на придбання предметів, матеріалів, обладнання та інвентарю; витрати на розрахунково-касове обслуговування банку, інформаційні, консультаційні, аудиторські послуги, послуги зв'язку, послуги із заправки та відновлення картриджів; витрати на оренду приміщення; витрати на відрядження по Україні та за кордон; витрати на капітальні видатки); на заходи, спрямовані на підтримку та просування експорту товарів, робіт і послуг українських виробників, визначені Положенням про державну установу «Офіс з просування експорту України»; на заходи з інформатизації.

- (92) Крім цього, відповідно до Положення про Установу ДУ «Офіс з просування експорту України» утворено з метою підтримки та просування експорту товарів, робіт та послуг українських виробників, а також участі в реалізації Експортної стратегії України на 2017 – 2021 роки.

- (93) Відповідно до статті 1 Закону державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

- (94) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

- (95) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

- (96) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.

- (97) Оскільки:

- Мінекономрозвитку на ДУ «Офіс з просування експорту України» покладено функцію підтримки та просування експорту в Україні відповідно до Положення про Установу;
- діяльність, яку здійснює ДУ «Офіс з просування експорту України», через надання споживачам послуги здійснюється на безоплатній основі, ДУ «Офіс з просування експорту України» не бере участі в господарському обороті на ринку й тому повідомлена підтримка не призводить до спотворення або загрози спотворення економічної конкуренції.

5.1.4.2. Надання ДУ «Офіс з просування експорту України» підтримки суб'єктам господарювання

- (98) Наказом ДУ «Офіс з просування експорту України» від 03.06.2019 № 16 затверджено порядки відбору компаній / учасників ДУ «Офіс з просування експорту України». Отже, одержати державну підтримку у вигляді отримання безкоштовних послуг ДУ «Офіс з просування експорту України» може не будь-який суб'єкт господарювання, а лише той, який відповідає умовам порядків відбору. При цьому кількість суб'єктів господарювання є обмеженою.
- (99) Отже, у результаті отримання повідомленої фінансової підтримки отримувачі заощаджують (тобто отримують додаткові) ресурси, які можна витратити на збільшення обсягів виробництва товарів, поліпшення їх якості, що покращить конкурентну позицію цього суб'єкта господарювання порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які здійснюють або могли б здійснювати аналогічну господарську діяльність і які не отримують такої фінансової підтримки.
- (100) Отже, повідомлена підтримка може спотворювати або загрожувати спотворенням економічної конкуренції.

5.1.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

5.1.5.1. Надання підтримки ДУ «Офіс з просування експорту України»

- (101) Отже, ДУ «Офіс з просування експорту України» не бере участі в господарському обороті на ринку, а **повідомлена фінансова підтримка, яка йому надається, не є державною допомогою, оскільки не виконується умова державної допомоги, а саме, відсутнє спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції.**

5.1.5.2. Надання ДУ «Офіс з просування експорту України» підтримки суб'єктам господарювання

- (102) Разом із тим фінансова підтримка суб'єктів господарювання – споживачів послуг ДУ «Офіс з просування експорту України», яка надається за рахунок ресурсів держави, що загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для окремих суб'єктів господарювання, є **державною допомогою** в розумінні Закону.

5.2. Оцінка допустимості державної допомоги

- (103) Відповідно до частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для цілей, зокрема, виконання

загальнодержавних програм розвитку або розв'язання соціальних та економічних проблем загальнонаціонального характеру.

5.2.1. Державна допомога, яка надається для покриття витрат на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках

- (104) Оцінка державної допомоги суб'єктам господарювання, які є споживачами послуг ДУ «Офіс з просування експорту України», для покриття витрат на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках, здійснюється відповідно до Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП.
- (105) Програмою державної допомоги не визначено категорію осіб, які можуть бути отримувачами державної допомоги відповідно до підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП.
- (106) Програмою державної допомоги не визначено категорію осіб, які не можуть бути отримувачами державної допомоги відповідно до підпункту 2 пункту 3 та пункту 5 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП.
- (107) Програмою державної допомоги не встановлено максимального розміру державної допомоги, передбаченого пунктом 8 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП.
- (108) Програма державної допомоги містить перелік витрат, на які будуть спрямовані державні ресурси, тобто на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках, що відповідає підпункту 2 пункту 3 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП.
- (109) Програма державної допомоги не містить положень щодо визначення сукупного розміру державної допомоги, у разі якщо суб'єкт господарювання (підприємство) є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, як це передбачено пунктом 7 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП.

5.2.2. Державна допомога, яка надається для покриття витрат на професійну підготовку працівників

- (110) Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» професійна підготовка – здобуття кваліфікації за відповідним напрямом підготовки або спеціальністю.
- (111) Згідно з наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 26.03.2001 № 127/151 «Про затвердження Положення про професійне навчання працівників на виробництві» професійне навчання працівників на виробництві спрямоване на підвищення якості професійного складу працівників роботодавців різної форми власності та підпорядкування (далі – роботодавець), формування у них високого професіоналізму, майстерності, сучасного економічного мислення, вміння працювати в нових економічних умовах та забезпечення на цій основі високої продуктивної праці та ефективної зайнятості.
- (112) Під час освітніх заходів, які буде проводити ДУ «Офіс з просування експорту України», працівники суб'єктів господарювання, які планують експортувати чи

експортують свою продукцію, здобудуть чи підвищать свої професійні навички у сфері експортної діяльності.

- (113) Отже, оцінка державної допомоги суб'єктам господарювання, які є споживачами послуг ДУ «Офіс з просування експорту України», для покриття витрат на освітні заходи здійснюється відповідно до Критеріїв оцінки щодо профнавчання.
- (114) Програмою державної допомоги не визначено категорію осіб, які не можуть бути отримувачами державної допомоги відповідно до пункту 5 Критеріїв оцінки щодо профнавчання.
- (115) Програмою державної допомоги не встановлено максимального розміру державної допомоги, передбаченого пунктом 8 Критеріїв оцінки щодо профнавчання.
- (116) Програма державної допомоги містить перелік витрат, на які будуть спрямовані державні ресурси, тобто на професійну підготовку працівників у сфері експортних операцій, що відповідає пункту 10 Критеріїв оцінки щодо профнавчання.
- (117) Програма державної допомоги не містить положень щодо визначення сукупного розміру державної допомоги, у разі якщо суб'єкт господарювання (підприємство) є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги, як це передбачено пунктом 11 Критеріїв оцінки щодо профнавчання.
- (118) Враховуючи викладене, державна допомога, що надається ДУ «Офіс з просування експорту України» суб'єктам господарювання, які є споживачами послуг Установи, є допустимою державною допомогою, за умови виконання Мінекономрозвитку та/чи ДУ «Офіс з просування експорту України» відповідних зобов'язань, а саме: розробити та затвердити нормативно-правовий та/або розпорядчий акт, в якому буде міститися таке:
- 1) визначення категорії суб'єктів господарювання, які можуть отримувати державну допомогу, а саме: для покриття витрат на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках лише для суб'єктів малого та середнього підприємництва; покриття витрат на професійну підготовку працівників для будь-яких суб'єктів господарювання;
 - 2) критерії відбору (розроблені Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України) кінцевих отримувачів державної допомоги, тобто споживачів послуг державної установи «Офіс з просування експорту України»;
 - 3) розмір державної допомоги для покриття витрат на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках не повинен перевищувати 50 відсотків таких витрат;
 - 4) розмір державної допомоги для покриття витрат на професійну підготовку працівників не повинен перевищувати:
 - для суб'єктів великого підприємництва — до 50 відсотків таких витрат;
 - для суб'єктів середнього підприємництва — до 60 відсотків таких витрат;
 - для суб'єктів малого підприємництва — до 70 відсотків таких витрат;
 - 5) послуги ДУ «Офіс з просування експорту України» не можуть надаватися суб'єктам господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної

влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності;

б) умови надання державної допомоги необхідно доповнити положенням щодо визначення сукупного розміру державної допомоги на покриття відповідних витрат, якщо суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги з урахуванням пункту 7 Критеріїв оцінки щодо регіонів та МСП та пункту 11 Критеріїв оцінки щодо профнавчання.

5.3. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до незначної державної допомоги

(119) Згідно з пунктом 9 статті 1 Закону незначна державна допомога – державна допомога *одному суб'єкту господарювання*, сукупний розмір якої незалежно від її форми та джерел не перевищує за будь-який *трирічний період* суму, еквівалентну *200 тисячам євро*, визначену за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України, що діяв на останній день фінансового року.

(120) Частиною третьою статті 9 Закону передбачено, що *не подаються повідомлення щодо*, зокрема, *незначної державної допомоги*, якщо вона не стосується безпосередньо підтримки експортних операцій або переважного використання продукції вітчизняного виробництва порівняно з імпортованою продукцією.

(121) Однак інформацію щодо незначної державної допомоги подає Комітету надавач такої допомоги в рамках проведення Уповноваженим органом *моніторингу державної допомоги* з дотриманням Порядку, форм та вимог щодо подання Комітету інформації про чинну державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Комітету від 28.12.2015 № 43-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 26.01.2016 за № 140/28270.

(122) Отже, у разі визначення надавачем, що повідомлена державна допомога буде надаватися в розмірі, який не перевищує розміру незначної державної допомоги, у програмі державної допомоги повинно бути зазначено про це.

(123) Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України листом від 30.09.2019 № 4603-04/44683-03 (вх. № 6-01/12620 від 30.10.2019) повідомлено про відсутність зауважень чи пропозицій до Подання.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8, 10 і 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2017 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що підтримка, яку надає Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України державній установі «Офіс з просування експорту України» у формі поточних та капітальних трансфертів на період з 01.01.2019 по 31.12.2019 у розмірі 25 366 500 гривень, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

2. Визнати, що державна підтримка, яку надає державна установа «Офіс з просування експорту України» суб'єктам господарювання, які є споживачами її послуг, на період з 01.01.2019 по 31.12.2019 у сумі 24 633 500 гривень, є **державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

3. Визнати, що державна допомога, яку надає державна установа «Офіс з просування експорту України» суб'єктам господарювання, які є споживачами її послуг, на період з 01.01.2019 по 31.12.2019 у сумі 24 633 500 гривень, є **допустимою для конкуренції** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» **за умови виконання** Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та/чи державною установою «Офіс з просування експорту України» **зобов'язань** розробити та затвердити нормативно-правовий та/або розпорядчий акт, в якому буде міститися таке:

1) визначення категорії суб'єктів господарювання, які можуть отримувати державну допомогу, а саме: для покриття витрат на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках лише для суб'єктів малого та середнього підприємництва; покриття витрат на професійну підготовку працівників для будь-яких суб'єктів господарювання;

2) критерії відбору (розроблені Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України) кінцевих отримувачів державної допомоги, тобто споживачів послуг державної установи «Офіс з просування експорту України»;

3) розмір державної допомоги для покриття витрат на надання консультаційних послуг, проведення підготовчих досліджень, участь у торгових ярмарках не повинен перевищувати 50 відсотків таких витрат;

4) розмір державної допомоги для покриття витрат на професійну підготовку працівників не повинен перевищувати:

- для суб'єктів великого підприємництва — до 50 відсотків таких витрат;
- для суб'єктів середнього підприємництва — до 60 відсотків таких витрат;
- для суб'єктів малого підприємництва — до 70 відсотків таких витрат;

5) послуги державної установи «Офіс з просування експорту України» не можуть надаватися суб'єктам господарювання, яких визнано банкрутами, стосовно яких порушено справу про банкрутство, які перебувають на стадії ліквідації, мають прострочену більш як шість місяців заборгованість перед державним (місцевим) бюджетом, Пенсійним фондом України та фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування, що підтверджується відповідними органами державної влади, визнають свою неспроможність своєчасно виконати зобов'язання перед кредиторами через незадовільний стан фінансово-господарської діяльності;

6) умови надання державної допомоги необхідно доповнити положенням щодо визначення сукупного розміру державної допомоги для покриття відповідних витрат, якщо суб'єкт господарювання є отримувачем державної допомоги за різними програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги з урахуванням пункту 7 Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання для забезпечення розвитку регіонів та підтримки середнього та малого підприємництва, (затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2018 № 57) та Критеріїв оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам господарювання на професійну підготовку працівників (затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 № 11).

4. У разі визначення надавачем, що державна допомога, яку надає державна установа «Офіс з просування експорту України» суб'єктам господарювання, які є споживачами її послуг, буде надаватися в розмірі, який не перевищує розміру незначної державної допомоги, у нормативно-правовому чи розпорядчому документі повинно бути зазначено про це.

5. Надавач підтримки повинен виконати зобов'язання, передбачені пунктом 3 резолютивної частини цього рішення, у шестимісячний строк з дня прийняття рішення Антимонопольним комітетом України.

6. Проінформувати Антимонопольний комітет України протягом п'яти робочих днів після прийняття нормативно-правового та/чи розпорядчого акта про виконання зобов'язань, викладених у пункті 3 резолютивної частини цього рішення.

Відповідно до статті 13 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» якщо за результатами проведеної перевірки встановлено, що неналежне використання державної допомоги призвело до надання незаконної державної допомоги, Уповноважений орган здійснює розгляд справи про державну допомогу відповідно до статей 11, 12 і 14 цього Закону.

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ